1. **Omezení možnosti výplaty dávek prostřednictvím poštovní poukázky bude pro některé klienty znamenat obtíže při vybírání dávek a zhorší tak dostupnost přiznané sociální pomoci.**

Přestože má Česká spořitelna poměrně širokou síť poboček, není tak rozsáhlá, jako síť poboček České pošty. Zejména klienti z malých obcí si proto budou muset v případě zavedení výplaty prostřednictvím sKarty jezdit dávky vybírat do větších obcí či měst, což mnohdy bude spojeno s nemalými náklady na dopravu. Jako další problém lze uvést, že zejména mnozí senioři dosud neměli účet u banky a ještě víc je těch, kdo nikdy neměli platební kartu a neumí s ní zacházet. U osob bez přístřeší může hrozit zvýšené riziko ztráty karty a tedy nevyplacení dávek, což povede k prohloubení jejich stavu sociálního vyloučení. Při ztrátě sKarty je klient navíc povinen za vydání nové karty uhradit poplatek ve výši 240 Kč.

<u>Tento argument odmítáme jako nepravdivý.</u>

Ve většině případů určuje způsob čerpání dávky klient. Výjimkou jsou dávky pomoci v hmotné nouzi, kde způsob výplaty dávky a jejího čerpání stanovuje Úřad práce. Podstatné ovšem je, že způsob čerpání dávky je vždy prostřednictvím sKarty, ale různými způsoby – převodem na účet, výběrem z bankomatu, platbou u obchodníka, platbou za sociální služby nebo formou výběru cash back. V České republice v současnosti funguje cca 65 000 platebních terminálů, které přijímají platební karty. sKarta bude plnohodnotnou platební kartou se všemi jejími funkcemi. Expertním odhadem zhruba 10 až 15% platebních terminálů nabízí funkci cash back, tj. 6,5 až 10 tisíc míst. Samotná ČS a.s. disponuje smluvní sítí 30 012 prodejen s platebním terminálem a z toho jich téměř 3 000 nabízí funkci cash back. ČS a.s. disponuje sítí 1 306 bankomatů, kde je jeden výběr jedné dávky zdarma. Pro srovnání se stávající situací lze uvést, že Česká pošta a.s. působí pouze v 3 385 místech, včetně míst Partner a výdejních míst, ze kterých je pošt 3 322. **Prostřednictvím sKarty lze tedy dávku čerpat na řádově více místech!**

Pokud se týká ztráty sKarty, pak lze upozornit na skutečnost, že i ztráta ostatních dokladů je zpoplatněna, např. občanský průkaz, řidičský průkaz atd. Proto se ani konstrukce užívání sKarty neliší od ostatních průkazů. Z hlediska zabezpečení finančních prostředků je platební karta při ztrátě chráněna vyšší mírou než ztráta hotovosti nebo třeba ztráta složenky spolu s dokladem totožnosti.

Dostupnost dávky pro handicapované klienty je řešena **zákonným zástupcem** (rodič, opatrovník) nebo ve správním řízení ustanoveným **zvláštním příjemcem dávky**. Především institut zvláštního příjemce je vhodné použít v případech, kdy je klient oslaben ve schopnosti správně dávku čerpat a používat. Zvláštní příjemce může být ustanoven jednak v případech, kdy klient úmyslně nesprávně využívá dávku, ale především v případech, kdy je nezbytné ochránit klientovy zájmy. Je velmi vhodné, aby zvláštním příjemcem byla ustanovena osoba, která se odborně věnuje klientovi v rámci poskytování sociálních služeb nebo v rámci individuální sociální práce zaměstnancem obce. Úřad práce tak v rámci individuálního přístupu ke klientům zvolí ve spolupráci s klientem nejvhodnější formu čerpání dávky či dávek.

Tyto argumenty vedly nejen ochránce, ale i další subjekty k formulaci požadavku na zachování výplaty prostřednictvím poštovních poukázek, neboť tento způsob velkému počtu příjemců dávek vyhovuje nejlépe (např. v roce 2011 byl příspěvek

na péči vyplacen poštovní poukázkou ve 45% případů, dávky pomoci v hmotné nouzi ve 43%). Ministerstvo práce a sociálních věcí po půl roce jednoznačného odmítání zachování výplaty dávek poštovní poukázkou přislíbilo zachování tohoto způsobu výplaty bezplatně pouze do konce roku 2012, bude-li na něm klient trvat. Po uplynutí tohoto období má jít o nadstandardní, tj. zpoplatněnou službu.

V této souvislosti ochránce připomíná, že příjemce dávky je povinen poskytovat Úřadu práce ČR potřebnou součinnost, tj. osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku a stanovení její výše, případně se na výzvu osobně dostavit na úřad. Mezi těmito povinnostmi však nebyla novou právní úpravou výslovně stanovena povinnost převzít kartu sociálních systémů.

Jelikož v demokratickém právním státě lze povinnosti ukládat pouze zákonem, dle stávající právní úpravy nemůže být nepřevzetí karty důvodem pro zastavení výplaty dávek.

Tento argument odmítáme jako nepravdivý.

Argument o počtu klientů, kteří pobírají dávky poštovní poukázkou je účelový. Dnes není možný jiný způsob než posílání dávky na účet nebo poštovní poukázkou. Je tedy logické, že při rozšíření způsobu distribuce dávek o další způsoby bude počet klientů, kteří by preferovali výplatu poštovní poukázkou několikanásobně nižší. V případech, kdy klient bude požadovat i nadále zasílání dávek prostřednictvím peněžních poukázek, budeme v roce 2012 využívat i stávající řešení používané v současné době (zasílání poukázkou). V této době budou vznikat navazující komerční produkty podle poptávky na zajištění zasílání poukázkou typu B, nebo donášky do místa bydliště. Po uplynutí této doby si služby bude hradit každý sám. Například i dnes existuje možnost, jak zajistit tuto službu příjemci prostřednictvím komerčních produktů na trhu. Jednou z možných cest je i nabídkový produkt samotné České spořitelny (Odchozí bezhotovostní platba poštovní poukázkou typu B. Jde o standardní obchodní službu!). **Možnost čerpání dávky prostřednictvím poštovní poukázky tedy bude zachována!**

Zákon ani v předchozí právní úpravě nestanovoval povinnost převzít dávku v hotovosti nebo převzít poštovní poukázku. Z tohoto důvodu tedy zákon záměrně nestanoví povinnost převzít sKartu. **Nepřevzetí karty nebude důvodem pozastavení výplaty dávky nebo důvodem k odejmutí dávky! Bude pouze znamenat faktickou nemožnost dávku vyplatit stejně jako když se klient nedostaví k převzetí hotovosti nebo nepřevezme poštovní poukázku!**

2. **Poskytování sociální pomoci prostřednictvím sKarty je zpoplatněno.**

Některé služby a finanční operace na účtu k sKartě jsou zpoplatněny, což znamená, že příjemce sociální dávky musí za státem přiznanou pomoc platit. Příjemce dávek má s sKartou právo na jeden výběr z bankomatu České spořitelny měsíčně zdarma, za každý další se platí bankovní poplatek ve výši 6 Kč. Je tomu tak i v případě osob, kterým jsou dávky vypláceny v menších částkách několikrát v průběhu měsíce, protože nejsou schopny nakládat s celou částkou.

Tento argument odmítáme jako hrubě nepravdivý.

Zákon a smlouva uzavřená s ČS a.s. jednoznačně garantují výplatu dávky zdarma. Každý bude moci dávku vybrat v bankomatu, převodním příkazem, cash backem u

obchodníka a zejména bude moci kartou platit. Toto vše zdarma! Zpoplatněno je pouze to co je nad rámec výplaty dávky – tedy opakované čerpání z bankomatu nebo zasílání poštovní poukzkou.V této souvislosti lze připomenout, že ani v současné době pošta standardně nedoručuje hotovost do domu, ale doručuje pouze poštovní poukázky, na jejichž základě je možné si hotovost na poště vyzvednout. V tomto směru nabízí sKarta, jako standardní platební prostředek, daleko flexibilnější formy používání. V odůvodněných případech může Úřad práce i nadále volit výplatu prostřednictvím hotovosti nebo poštovní poukázky.

V případě osob, kterým jsou dávky zasílány několikrát v průběhu měsíce platí, že ke každé zaslané částce je jeden výběr z bankomatu zdarma!

Zpoplatněn je i výběr hotovosti na pobočce České spořitelny, a to 40 Kč za každý výběr. Z bankomatu přitom nelze vybrat celou dávku, kterou osoba v kalendářním měsíci obdrží, protože bankomat nevydá částku nižší než 200 Kč. Pokud chce klient vybrat hotově celou sociální dávku, kterou mu stát přiznal, musí si ji vybrat na pobočce (poplatek 40 Kč). Tak tomu bude zejména v případech, kdy v místě bydliště příjemce dávky nejsou obchody, v nichž lze platit platební kartou. Rovněž v případech, kdy v místě bydliště příjemce dávky bude pouze bankomat jiné banky než České spořitelny, zaplatí příjemce za výběr dávky částku 40 Kč.

O zpoplatnění služeb se příjemci dávky dozvídají teprve z informačních materiálů České spořitelny, nikoliv z právního předpisu.

Zpoplatnění sociální pomoci je v rozporu s právem každého na pomoc v hmotné nouzi zakotveného v čl. 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Pravidla pro zpoplatnění výplaty dávek musejí být stanovena v zákoně (jako je tomu např. u důchodů), nikoliv smlouvou mezi Ministerstvem práce a sociálních věcí a Českou spořitelnou.

Tento argument odmítáme jako nepravdivý.

Zpoplatnění výběru na pobočce nemá nic společného s výplatou dávky! Jak bylo řečeno výše, každý si může mnoha způsoby vybrat dávku zdarma. Nejpohodlněji tím, že bude kartou platit u obchodníka a zároveň vhodně kombinovat výběr z bankomatu. Částku nižší než 200 Kč lze vybrat platbou za zboží nebo služby.

V souvislosti s realizací sociální reformy je trvale zabezpečována rozsáhlá komunikace s veřejností. Vedle standardních nástrojů public relations realizovanými na všech úrovních (celostátně, regionálně, lokálně), tj. kulaté stoly, semináře, konference, tiskové zprávy, tiskové konference, expertní semináře se zástupci samospráv poskytovateli sociálních služeb a organizacemi zastupující různé zájmové skupiny klientů, jsou základním komunikačním prostředím speciálně připravené internetové stránky: http://www.skontakt.cz, http://socialnireforma.mpsv.cz/cs/3

Na výše uvedených internetových stránkách a samozřejmě také na internetových stránkách MPSV jsou pravidelně aktualizovány odpovědi na nejčastěji kladené dotazy. Dalším ze základních nástrojů komunikace je provoz KONTAKTNÍHO CENTRA. Občané mají možnost informovat se o problematice sKarty ve dvou režimech.

V tomto případě se nejedná o zpoplatnění sociální pomoci, neboť klientům je veden účet a výběr finančních prostředků zdarma. Zpoplatněny jsou pouze nadstandartní služby!

3. Není vyřešen problém s možným uvalením exekucí na účty k sKartám.

Na účet spojený s sKartou mohou být poukazovány výlučně nepojistné sociální dávky a podpora v nezaměstnanosti. Tyto prostředky exekuci nepodléhají vůbec nebo pouze částečně – srážkami před poukázáním dávky na účet. Nelze však vyloučit, že exekutor postihne pohledávku i z účtu k sKartě, neboť mu v tom aktuální právní úprava výslovně nebrání. Po prokázání povahy účtu by sice taková exekuce měla být zastavena z důvodu nepřípustnosti, ovšem do té doby se příjemce sociálních dávek může ocitnout zcela bez prostředků. Novela, která exekuční postižení účtu spojeného s sKartou zcela vyloučí, by mohla nabýt účinnosti 1. ledna 2013.

Exekutorská komora České republiky ochránci přislíbila, že soudním exekutorům doporučí, aby z žádostí o poskytnutí čísel účtů adresovaných bankám vyloučili účty spojené s sKartou. **Je však nezbytné, aby Česká spořitelna při případném poskytnutí čísla účtu spojeného s sKartou výslovně exekutora upozornila na povahu tohoto účtu. Pokud exekutor přesto vydá exekuční příkaz postihující pohledávku z účtu s sKartou, bude se klient muset bránit návrhem na částečné zastavení exekuce pro její nepřípustnost.**

<u>Tento argument odmítáme jako nepravdivý.</u>

sKarta bude nejúčinnější ochranou proti neoprávněné exekuci! Úřad práce ČR nebude technický účet ke kartě exekutorům sdělovat. Zpřesnění občanského soudního řádu od ledna 2013 nemění nic na tom, že již dnes platí pro exekuci jasná pravidla! Zejména pravidlo, že na jeden titul nelze provést exekuci dvakrát. sKarta v tomto směru přináší pro klienta vyšší úroveň jistoty. V případě exekuce hotovosti totiž zůstává exekuovanému pouze 1000,- Kč!

V případě exekucí dávek je třeba dodržovat platné právní předpisy. Stanovení výše srážek je upraveno jednak občanským soudním řádem, jednak nařízením vlády č. 595/2006 Sb., o nezabavitelných částkách. Konstrukce výpočtu tzv. „nezabavitelné částky“, která nesmí být povinné osobě při výkonu rozhodnutí sražena vychází ze dvou parametrů - částky životního minima a z normativních nákladů na bydlení. Pokud tedy bude občan příjemcem pouze jedné dávky, např. rodičovského příspěvku, lze dávku exekuovat, ale musí mu na účtu zbýt nezabavitelná částka. **V případě exekucí se v podstatě nadále nic nemění.** Mohou se exekuovat pouze dávky, u kterých to dovolují platné právní předpisy (dávky státní sociální podpory, které jsou vypláceny opakovaně, tj., rodičovský příspěvek, přídavek na dítě, odměna pěstouna, příspěvek na úhradu potřeb dítěte v pěstounské péči), jiné dávky nikoli. V případě jejich exekuce musí příjemci dávek zůstat nezabavitelná částka.

4. **Klienti budou nuceni souhlasit s tím, že Česká spořitelna bude předávat MPSV informace o všech jednotlivých platebních transakcích, které na účtu k sKartě provedou.**

Důvodem tohoto postupu má být plán MPSV kontrolovat čerpání přiznaných účelových dávek. Většina dávek však není účelově určena (např. podpora v nezaměstnanosti, rodičovský příspěvek aj.) a MPSV není oprávněno u nich zjišťovat, k jakým účelům příjemce peníze použil. K tomu jej může zmocnit pouze zákon, který tak ale nečiní. U účelových dávek (např. příspěvek na péči) je příjemce už nyní povinen doložit stvrzenkou, na co dávku vydal, takže kontrola je realizována. Není tedy nutné monitorovat veškeré transakce na účtu k sKartě. Toto opatření představuje nepřiměřený zásah do práva na ochranu soukromí klientů.

<u>Tento argument odmítáme jako nepravdivý.</u>

MPSV musí kontrolovat všechny dávky! Pokud se týká sledování čerpání dávek, pak v případech, kdy nejde o účelově vázané dávky, nejsou tyto transakce sledovány. Čerpání je ponecháno na volbě klienta. U účelově vázaných dávek bude omezeno jejich čerpání, toto je již dopředu ošetřeno blokací (bary, herny,…). Ostatně to je i cílem MPSV vést klienty k odpovědnosti a je tím zachována účelnost dávky.

5. **sKarta slouží k několika účelům (identifikační doklad, průkaz osoby se zdravotním postižením a platební karta), což vede k nepřiměřenému sdružování osobních údajů.**

Přestože je MPSV seznámeno se stanovisky veřejného ochránce práv i Úřadu na ochranu osobních údajů, odmítá oddělit průkaz osoby se zdravotním postižením od platební karty. Úřad na ochranu osobních údajů považuje za nežádoucí především skutečnost, že jedna karta má plnit několik účelů – identifikační doklad, průkaz osoby se zdravotním postižením i platební karta. Z hlediska základních principů ochrany osobních údajů není naplněna zejména zásada přiměřenosti shromažďování a zpracování osobních údajů ke stanovenému účelu zpracování a zásada nesdružování osobních údajů získaných k odlišným účelům.

<u>Tento argument odmítáme jako nepravdivý.</u>

V rámci legislativního procesu byla právní úprava konzultována s Úřadem na ochranu osobních údajů. Všechny připomínky byly vypořádány a materiál byl vládě předložen bez rozporů! Zneužití sKarty při vydání kopie této karty, je stejně minimální jako v případě, kdy byla vydávána kopie průkazu osoby se zdravotním postižením. Toto tvrzení vychází z údajů, které byly uvedeny na průkazu osoby se zdravotním postižením a údajů, které jsou uvedeny na sKartě. Současně sKarta, jakožto platební karta, má nastavenu ochranu zabezpečení jako běžná bankovní karta. Nadto lze uvést, že na sKartě se vyskytuje jen minimum osobních údajů, naopak vidíme jako přínos, že klient při komunikaci s úřady **vystačí s jedním dokladem!** Ve vztahu k informacím o klientovi, které má k dispozici Česká spořitelna je třeba zdůraznit, že jde pouze o informace nezbytné k vydání karty. V žádném případě nejde například o informace o diagnóze atp.

6. **sKarta je veřejnou listinou, přesto jsou její náležitosti zakotveny pouze v prováděcím právním předpise.**

Tyto náležitosti by měly být stanoveny zákonem (srov. jiné osobní doklady, např. občanský průkaz). MPSV na základě výhrad veřejného ochránce práv připravilo komplexní pozměňovací návrh ke sněmovnímu tisku č. 594, který byl Poslaneckou sněmovnou schválen, návrh zákona byl však Poslanecké sněmovně vrácen Senátem s pozměňovacími návrhy. Návrh schválený Poslaneckou sněmovnou však upravuje pouze některé náležitosti sKarty (pouze jejich přední stranu) a nikterak neřeší otázku nepřiměřeného sdružování osobních údajů. Náprava ze strany MPSV tudíž není dostatečná.

Tento argument odmítáme jako nepravdivý.

Předně nelze s dotazu seznat, co VOP myslí nepřiměřeným sdružováním osobních údajů. sKarta obsahuje méně údajů než průkazy totožnosti, či jiné průkazy. Doplňující údaje jsou zpracovávány pouze v chráněném režimu. **Právní úprava byla důkladně posouzena v legislativním procesu, připomínky byly vždy vypořádány a materiál byl vládě předkládán bez rozporů!** Údaje na kartě se jednoznačně opírají o zákon a vyhláškou jsou pouze upřesněny!

7. **Rozsah osobních údajů, které jsou zpracovány v souvislosti s vydáním a administrací sKarty, je stanoven prováděcím předpisem.**

Tato skutečnost představuje rozpor s požadavky na ochranu práva na soukromí klientů.

Tento argument odmítáme jako nepravdivý.

Odpověď viz výše. sKarta byla koncipována s důrazem na ochranu osobních údajů, což se projevilo v jejím vizuálním provedení. Domníváme se, že ochrana klientů je tím jednoznačně zaručena.